

ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

1. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ
2. ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ: Η ΜΕΙΟΨΗΦΙΚΗ ΑΠΟΨΗ
3. 16 ΤΡΟΠΟΙ ΠΟΥ ΟΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ
4. Η ΒΙΒΛΟΣ, ΟΙ ΠΟΛΛΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ CHERRY PICKING
5. ΑΥΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ
6. ΠΕΝΤΕ ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ (ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ)
7. ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ; ΕΝΑΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΔΟΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΤΟΥΣ
8. ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ ΣΤΟΝ ΘΕΟ: ΑΓΚΑΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Αποκαλώντας τους εαυτούς μας προοδευτικούς χριστιανούς, εννοούμε ότι είμαστε χριστιανοί που...

1. Πιστεύουμε ότι ακολουθώντας τον δρόμο και τις διδασκαλίες του Ιησού μπορεί να μας οδηγήσει στη βίωση της ιερότητας, της πληρότητας και της ενότητας όλης της ζωής, ακόμη και όταν αναγνωρίζουμε ότι το Πνεύμα κινείται με ευεργετικούς τρόπους σε πολλές παραδόσεις πίστης.
2. Αναζητούμε κοινότητα που να περιλαμβάνει όλους τους ανθρώπους, τιμώντας τις διαφορές στη θεολογική άποψη, την ηλικία, φυλή, σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα/έκφραση φύλου, τάξη ή ικανότητα.
3. Αγωνιζόμαστε για ειρήνη και δικαιοσύνη μεταξύ όλων των ανθρώπων, γνωρίζοντας ότι το να συμπεριφερόμαστε με συμπόνια και ανιδιοτελή αγάπη ο ένας προς τον άλλον είναι η πληρέστερη έκφραση αυτού που πιστεύουμε.
4. Αγκαλιάζουμε τις ιδέες της σύγχρονης επιστήμης και αγωνιζόμαστε να προστατεύσουμε τη Γη και να εξασφαλίσουμε την ακεραιότητά της και την βιωσιμότητά της.
5. Δεσμευόμαστε σε μια πορεία δια βίου μάθησης, πιστεύοντας ότι υπάρχει μεγαλύτερη αξία στην αμφισβήτηση παρά στις απολυτότητες.

Μετάφραση: Μανώλης Καλομοίρης

Πηγή: <https://progressivechristianity.org/wp-content/uploads/2022/09/The-Core-Values-of-Progressive-Christianity-Poster.pdf>

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ: Η ΜΕΙΟΨΗΦΙΚΗ ΑΠΟΨΗ -MARTIN THIELEN

Οι προοδευτικοί Χριστιανοί αισθάνονται άνετα να κρατούν την πίστη και την επιστήμη σε αρμονία. Για παράδειγμα, πιστεύουν ότι ο Θεός δημιούργησε τον κόσμο, αλλά το έκανε μέσω της διαδικασίας της εξέλιξης. Αντί να βρίσκονται σε σύγκρουση, υποστηρίζουν ότι η πίστη και η επιστήμη μπορούν να συνυπάρξουν ειρηνικά.

Οι προοδευτικοί χριστιανοί ενδιαφέρονται περισσότερο για τη σωστή ζωή παρά για τις σωστές πεποιθήσεις. Για παράδειγμα, η «Μεγάλη Εντολή» του Ιησού (να αγαπάτε τον Θεό και τον πλησίον) και ο «Χρυσός Κανόνας» του (να συμπεριφέρεστε στους άλλους όπως θέλετε να σας συμπεριφέρονται) είναι πιο σημαντικά γι' αυτούς από τις λεπτές λεπτομέρειες των ανθρωπογενών δογμάτων και των συμβόλων πίστεως.

Αν και οι προοδευτικοί Χριστιανοί παίρνουν τη Βίβλο στα σοβαρά, δεν την παίρνουν πάντα κυριολεκτικά. Για αυτούς, η επιβεβαίωση του «αλάθητου της Βίβλου» θα απαιτούσε αδύνατες πεποιθήσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης του Θεού στη δουλεία, τη γενοκτονία και την καταπίεση των γυναικών. Όπως οι περισσότεροι Χριστιανοί στο μεγαλύτερο μέρος της εκκλησιαστικής ιστορίας, όταν οι προοδευτικοί χριστιανοί κάνουν θεολογία, στρέφονται στη Γραφή – αλλά και στη λογική, την παράδοση και την εμπειρία.

Οι προοδευτικοί χριστιανοί επιβεβαιώνουν την πλήρη ένταξη των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων στην εκκλησία, συμπεριλαμβανομένων των ομόφυλων ζευγαριών και των ομοφυλόφιλων κληρικών. Επισημαίνουν ότι ενώ η Βίβλος λέει λίγα για την ομοφυλοφιλία (ο Ιησούς δεν την αναφέρει ποτέ), η Γραφή λέει πολλά για την αγάπη, τη χάρη, την καλοσύνη, την ενσωμάτωση και τη δικαιοσύνη. Σημειώνουν επίσης ότι η Βίβλος γράφτηκε σε μια εποχή που οι άνθρωποι δεν είχαν ιδέα για σεξουαλικό προσανατολισμό.

Οι προοδευτικοί χριστιανοί ενδιαφέρονται βαθιά για τα κοινωνικά ζητήματα. Για παράδειγμα, υποστηρίζουν την πλήρη ισότητα για τις γυναίκες στο σπίτι, την εργασία και την εκκλησία — συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να υπηρετούν ως κληρικοί. Στο πνεύμα του Ιησού του θεραπευτή, επιδιώκουν να επεκτείνουν την υγειονομική περίθαλψη σε όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους. Πιστεύουν ότι η Αμερική [Σημ.Μεταφραστή: ο συγγραφέας είναι Αμερικάνος] πρέπει να υποδέχεται θερμά τους μετανάστες, όπως διδάσκει ξεκάθαρα η Γραφή. Πιστεύουν ότι ο ρατσισμός είναι βαθιά ενσωματωμένος στην κοινωνία και ότι οι Χριστιανοί πρέπει να κάνουν ό,τι περνά από το χέρι τους για

να τον εξαλείψουν. Αν και επιβεβαιώνουν τα ατομικά δικαιώματα, πιστεύουν επίσης στο κοινό καλό, επομένως ενθαρρύνουν την ευρεία υιοθέτηση εμβολιασμών και άλλων προφυλάξεων ασφαλείας ενόψει πανδημιών. Και αναγνωρίζουν την καταστροφική πραγματικότητα της ανθρωπογενούς κλιματικής αλλαγής και επιδιώκουν να μετριάσουν τις χειρότερες συνέπειές της.

Οι προοδευτικοί χριστιανοί πιστεύουν επίσης ακράδαντα στον διαχωρισμό εκκλησίας και κράτους. Ως εκ τούτου, τους απασχολεί βαθιά όταν οι εκκλησίες επιδίδονται σε κομματική πολιτική και υποστηρίζουν συγκεκριμένους πολιτικούς υποψηφίους (από οποιοδήποτε κόμμα) στο όνομα του Θεού.

Θα μπορούσαν να ειπωθούν πολλά περισσότερα. Αλλά εν συντομία, οι προοδευτικοί χριστιανοί κατανοούν την πίστη διαφορετικά από τους περισσότερους συντηρητικούς χριστιανούς. Προφανώς, ο προοδευτικός Χριστιανισμός μάλλον δεν θα είναι ποτέ η άποψη της πλειοψηφίας. Αλλά οι μειοψηφικές τους απόψεις έχουν αξία και πρέπει να γίνουν κατανοητές και να ληφθούν υπόψη από όλους τους ανθρώπους καλής θέλησης.

Σίγουρα μπορείς να διαφωνήσεις με τον προοδευτικό Χριστιανισμό. Αλλά δεν χρειάζεται να τους φοβάστε ή να νιώθετε θυμό απέναντί τους. Όπως εσείς, αγαπούν τη χώρα και την κοινότητά τους. Και, όπως εσείς, προσπαθούν να ακολουθήσουν το πνεύμα, το παράδειγμα και τις διδασκαλίες του Ιησού Χριστού.

MARTIN THIELEN

Μετάφραση: Μανώλης Καλομοίρης

πηγή : <https://progressivechristianity.org/resources/minority-view/>

---

16 ΤΡΟΠΟΙ ΠΟΥ ΟΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΡΜΗΝΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ - ΤΟΥ ROGER WOLSEY

Οι Άθεοι και οι Φονταμενταλιστές τείνουν να διαβάζουν την Βίβλο με τον ίδιο ξύλινο και υπερβολικά κυριολεκτικό τρόπο. Η διαφορά είναι ότι οι άθεοι απορρίπτουν αυτό που διαβάζουν με αυτό τον τρόπο, ενώ οι φονταμενταλιστές το πιστεύουν.

Είναι αλήθεια αυτό τόσο, που τείνει να θυμώνει μέλη και των δύο ομάδων όταν έρχονται αντιμέτωποι με αυτό που έγραψα.

Όλοι οι Χριστιανοί παίρνουν και επιλέγουν ποια μέρη της Βίβλου ερμηνεύουν κυριολεκτικά, ενώ οι προοδευτικοί Χριστιανοί απλώς το παραδέχονται και μοιράζονται τον τρόπο με τον οποίο το κάνουν.

Αυτή η παρατήρηση έχει απήχηση σε πολλούς ανθρώπους, περιλαμβάνοντας πολλούς φονταμενταλιστές οι οποίοι είναι έντιμοι με τον εαυτό τους και οι οποίοι σωστά υποστηρίζουν ότι δεν διαβάζουν όλη τη Βίβλο κυριολεκτικά.

Μερικοί από αυτούς τους πιο σκεπτόμενους φονταμενταλιστές με ρωτούν: «*Λοιπόν, πώς εσείς οι προοδευτικοί «διακρίνετε» και ερμηνεύετε τη Βίβλο; Φαίνεται ότι διαβάσετε σε αυτή ότι θέλετε να πει, να τη διαστρεβλώσετε και να μην την παίρνετε στα σοβαρά*». Γενικά απαντώ υπενθυμίζοντάς τους ότι – **αυτό που επικρίνουμε περισσότερο στους άλλους, είναι συχνά αυτό με το οποίο παλεύουμε περισσότερο οι ίδιοι.**

Αν και αναμφισβήτητα είναι αλήθεια, τους καταλαβαίνω, γι αυτό τους αξίζει μια αναλυτική απάντηση.

Αν και δεν μπορώ να μιλήσω για όλους τους προοδευτικούς χριστιανούς, αλλά με αυτό τον τρόπο οι περισσότεροι προοδευτικοί χριστιανοί προσεγγίζουν, διακρίνουν και ερμηνεύουν τη Βίβλο:

- 1 Αγκαλιάζουμε τις πολλές παραλλαγές της άποψης που εκφράζεται από πολλούς μεγάλους χριστιανούς στοχαστές ότι «**Παίρνουμε τη Βίβλο πολύ στα σοβαρά, για να την διαβάσουμε όλη κυριολεκτικά**».
- 2 Δεν πιστεύουμε ότι ο Θεός έγραψε τη Βίβλο. Πιστεύουμε ότι γράφτηκε από ατελείς ανθρώπους που εμπνεύστηκαν, όχι υπαγορεύτηκαν, από το Άγιο Πνεύμα. Ως εκ τούτου, δεν τη θεωρούμε αλάθητη ή τέλεια.
- 3 Ενώ γνωρίζουμε τις πολλές ασυνέπειες και αντιφάσεις στην Αγία Γραφή και ενώ αποστρεφόμεστε και απορρίπτουμε τις διάφορες περιπτώσεις φρικτής θεολογίας που εμφανίζονται εδώ κι εκεί μέσα στα κείμενα (π.χ. χωρία που θέτουν τον Θεό ως οργισμένο, εκδικητικό και να προωθεί τη σκλαβιά, ακόμη και να «διατάσσει» βιασμό και γενοκτονία, κλπ.), δεν μας κάνουν να απορρίψουμε τη Βίβλο, **αλλά μας κάνουν να αγαπήσουμε τη Βίβλο.** Όχι επειδή συμφωνούμε με αυτά τα αποσπάσματα, αλλά **επειδή αναγνωρίζουμε ότι είναι εντελώς ανθρώπινα** – είναι αυθεντικά, είναι γήινα και μεταφέρουν ξεκάθαρα την απελπισμένη και πολύ πραγματική απογοήτευση, θρήνο και θυμό που αποτελούν μέρος της ανθρώπινης κατάστασης. **Το γεγονός ότι τέτοιου είδους εδάφια επιτράπηκε να γραφτούν στις Άγιες Γραφές μας είναι απόδειξη ενός ώριμου λαού που συνειδητοποιεί ότι είναι καλύτερο να μην κρύβουμε τη βρώμικη μπουγάδα μας ή να αρνηθούμε τα πραγματικά ανθρώπινα συναισθήματα και πάθη μας. Εάν η Βίβλος αφορούσε αποκλειστικά την προπαγάνδα δημοσίων σχέσεων, θα είχαν επεξεργαστεί αυτά τα αποσπάσματα.** Θεωρούμε αυτές τις περικοπές ως εξαιρέσεις από το γενικό μήνυμα της Βίβλου για την προώθηση της αγάπης άνευ όρων και την πλήρη συμπερίληψη και αποδοχή όλων των παιδιών του Θεού. Πράγματι, ενώ θα θέλαμε να μην υπήρχαν αυτές οι περικοπές, στην πραγματικότητα μας βοηθούν να δώσουμε εξουσία στη Βίβλο, καθώς μπορούμε να δούμε ότι γράφτηκε από συνανθρώπους μας που παλεύουν με ζητήματα πραγματικής ζωής και θανάτου όπως την αδικία και την καταπίεση. **Και αφού δίνουν χώρο στην ανάγκη μας να εκτονωθούμε και να οργιστούμε –τιμούμε τη**

- Βίβλο ακόμη περισσότερο γιατί τιμά τις σκιώδεις πλευρές μας– και αυτή η τιμή είναι που επιτρέπει τη δυνατότητα οι σκιές μας να μεταμορφώνονται και να ενσωματώνονται με υγιείς τρόπους.**
- 4 Διαβάζουμε την Βίβλο **με προσευχή**. Συμφωνούμε με τους συντηρητικούς αδελφούς μας και αδελφές μας ότι το Άγιο Πνεύμα μας βοηθάει να ερμηνεύουμε ότι χρειαζόμαστε να διαβάσουμε καθώς διαβάζουμε.
  - 5 Επιδιώκουμε να δώσουμε **πλήρη προσοχή στη Γραφή, την Παράδοση, τον Λόγο και την Εμπειρία** (και αυτό περιλαμβάνει τις ιδέες της σύγχρονης επιστήμης).
  - 6 Συνειδητοποιούμε ότι δεν υπάρχει «αντικειμενικός, ένας, σωστός τρόπος» για την ερμηνεία ενός αποσπάσματος –και αναγνωρίζουμε ότι **δεν υπάρχει ανάγνωση οποιουδήποτε κειμένου – συμπεριλαμβανομένης της Βίβλου– που να μην περιλαμβάνει ερμηνεία**. Συνειδητοποιούμε επίσης ότι κάθε άτομο ερμηνεύει το κείμενο μέσω των δικών του προσωπικών εμπειριών, της εκπαίδευσης, της ανατροφής, του κοινωνικοπολιτικού πλαισίου και πολλά άλλα.
  - 7 Κάνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε για να **διαβάσουμε τα βιβλικά κείμενα στις πρωτότυπες γλώσσες τους** (εβραϊκά και ελληνικά) – και συμβουλευόμαστε λόγιους και άλλους για να μας βοηθήσουν. Τείνουμε επίσης να εξετάζουμε πολλές μεταφράσεις –και σε καμία περίπτωση δεν περιοριζόμαστε στην μετάφραση του Βάμβα– η οποία, βασίζεται σε κατώτερα χειρόγραφα.
  - 8 **Λαβαίνουμε υπόψη μας την καλύτερη διαθέσιμη Βιβλική πληροφόρηση** από όσους τη μελετούν ακαδημαϊκά και επαγγελματικά (και είναι γενικά συγχριστιανοί ή/και Εβραίοι).
  - 9 Επιδιώκουμε να **διαβάζουμε τα αποσπάσματα στα συμφραζόμενά τους** – μέσα στο κεφάλαιό τους, μέσα στο βιβλίο τους, μέσα στο είδος τους και μέσα στην γενική κατεύθυνση της Βίβλου.
  - 10 Επιδιώκουμε να διαβάζουμε τα αποσπάσματα **λαμβάνοντας υπόψη τα ιστορικά κοινωνικοπολιτικά πλαίσια**, συχνά καταπίεσης, στα οποία γράφτηκαν.
  - 11 Χρησιμοποιούμε **μια ερμηνευτική της συμπόνιας, της αγάπης και της δικαιοσύνης**. (Την οποία χρησιμοποίησε ο Ιησούς). Η ερμηνευτική είναι «ερμηνευτικά γυαλιά» και σκόπιμο φίλτρο. Η ερμηνευτική της αγάπης επιδιώκει **να δει το δάσος για τα δέντρα** και αυτό επιτρέπει **στο πνεύμα του νόμου να υπερισχύει του γράμματος του νόμου (το οποίο ο Ιησούς έκανε)**.
  - 12 Τείνουμε επίσης να χρησιμοποιούμε έναν «**κανόνα μέσα στον κανόνα**» με τον οποίο δίνουμε μεγαλύτερη βαρύτητα και προτεραιότητα σε ορισμένα κείμενα έναντι άλλων. Ένας κανόνας είναι μια επίσημα καθιερωμένη συλλογή βιβλίων που είναι σεβαστά από μια δεδομένη κοινότητα – πχ για τους Προτεστάντες, οι οποίοι αναφέρονται στα 66

βιβλία της Βίβλου ή για τους Ορθόδοξους που δέχονται 76 βιβλία στη Βίβλο. Στην περίπτωση μου, δίνω τη μεγαλύτερη βαρύτητα στον Μάρκο, τον Λουκά, τον Ματθαίο, τον Ιωάννη (με αυτή τη σειρά), ορισμένες επιστολές που έγραψε πραγματικά ο Παύλος (σε αντίθεση με τις Ποιμαντικές Επιστολές που δεν έγραψε), τους Προφήτες και τους Ψαλμούς. Ερμηνεύω τα άλλα βιβλία της Βίβλου ανάλογα με το πώς ταιριάζουν και είναι σε συγχρονισμό με αυτά τα κύρια κείμενα. Πολλοί προοδευτικοί Χριστιανοί αναφέρουν τον εαυτό τους ως «**Χριστιανοί του Ματθαίος 25**» (αναφερόμενοι στο κριτήριο για το ποιος λέει ο Ιησούς ότι βρίσκεται ή όχι στη Βασιλεία του Θεού με ό,τι κάνουν ή δεν κάνουν), «**Χριστιανοί της Επί του Όρους Ομιλίας**» (τονίζοντας την προσπάθειά τους να δώσουν προτεραιότητα σε αυτές τις διδασκαλίες ως κεντρικές) ή ως «**Χριστιανοί των κόκκινων γραμμάτων** [*Σημείωση μεταφραστή: σε μερικές εκδόσεις της Βίβλου τα λόγια του Ιησού αποδίδονται με κόκκινο χρώμα για να ξεχωρίζουν*]» (που δείχνει ότι δίνουν τη μεγαλύτερη βαρύτητα στα λόγια που αποδίδονται στον Ιησού).

- 13 **Επιδιώκουμε επίσης να επιτρέπουμε «η Γραφή να ερμηνεύει τη Γραφή».** Ακολουθεί ένα παράδειγμα σχετικά με τον τρόπο ερμηνείας της «αμαρτίας των Σοδόμων»: Η Αγία Γραφή ερμηνεύει τον εαυτό της σχετικά με την ιστορία των Σοδόμων στο Ιεζεκιήλ 16:49 -50: *“Οι πόλεις αυτές αμάρτησαν όταν περηφανεύτηκαν πως είχαν άφθονα πλούτη και ζούσαν με περιττή πολυτέλεια, και δε βοήθησαν τους φτωχούς κι αυτούς που είχαν ανάγκη. Περηφανεύτηκαν κι έκαναν πράξεις βδελυρές”.* Και ο ίδιος ο Ιησούς υποστηρίζει την άποψη ότι η αμαρτία των Σοδόμων ήταν η έλλειψη φιλοξενίας και στοργικής καλοσύνης στο Κατά Ματθαίος 10:9-15: *«Μην πάρετε στο ζωνάρι σας χρυσό ή ασημένιο ή χάλκινο νόμισμα ούτε σακίδιο για το δρόμο ούτε διπλά ρούχα ούτε υποδήματα ούτε ραβδί. Στον εργάτη πρέπει να του δοθεί η τροφή που του αξίζει. Σ’ όποια πόλη ή χωριό κι αν μπείτε, εξετάστε ποιος είναι άξιος εκεί να σας δεχτεί, και μείνετε εκεί ώσπου να φύγετε. Όταν μπαίνετε σ’ ένα σπίτι, να χαιρετάτε με τα λόγια “ειρήνη σ’ αυτό το σπίτι”. Κι αν το σπίτι το αξίζει, ο χαιρετισμός σας “ειρήνη” θα πάει σ’ αυτούς· αν δεν το αξίζουν, η “ειρήνη” που θα πείτε ας επιστρέψει σ’ εσάς. Όποιος δεν σας δεχτεί και δεν ακούσει τα λόγια σας, όταν βγείτε έξω απ’ αυτό το σπίτι ή από κείνη την πόλη, τινάξτε και τη σκόνη ακόμη από τα πόδια σας. Σας βεβαιώνω πως την ημέρα της κρίσεως ο Θεός θα δείξει μεγαλύτερη επιείκεια για τα Σόδομα και τα Γόμορρα, παρά για την πόλη εκείνη».*
- 14 **Ακολουθούμε το παράδειγμα του Ιησού στο να είμαστε πρόθυμοι να απορρίψουμε ορισμένα εδάφια και θεολογίες της Βίβλου** και να επιβεβαιώσουμε άλλα. (Το έκανε πολύ).
- 15 Κάνουμε όσο περισσότερα από τα παραπάνω μπορούμε **με τους συγχριστιανούς σε κοινότητα με άλλους.** Αποφεύγουμε να το κάνουμε *αποκλειστικά* ως ατομική προσπάθεια. (Τείνουμε επίσης να

είμαστε ανοιχτοί στο να το κάνουμε αυτό σε κοινότητα με Εβραίους και Μουσουλμάνους, ως «ανθρώπους του Βιβλίου» των οποίων οι γνώσεις είναι συχνά ανεκτίμητες).

16 **Επαναλαμβάνουμε αυτά τα βήματα συχνά** καθώς έρχονται νέες πληροφορίες και μελέτες. Γνωρίζοντας ότι θα βρίσκουμε πάντα κάτι που δεν είχαμε προσέξει πριν κάθε φορά που το κάνουμε αυτό.

Έτσι, στους φονταμενταλιστές φίλους μας, αυτό φαίνεται ότι «δεν παίρνουμε τη Βίβλο στα σοβαρά;»

Μετάφραση από Μανώλη Καλομοίρη του άρθρου 16 Ways Progressive Christians Interpret the Bible

Ο Roger Wolsey είναι χειροτονημένος Μεθοδιστής πάστορας που διευθύνει το ΙΔΡΥΜΑ ΤΟΥ ΓΟΥΕΣΛΕΥ (Wesley Foundation) στο Πανεπιστήμιο του Κολοράντο. Είναι ο συγγραφέας του βιβλίου KISSING FISH: CHRISTIANITY FOR PEOPLE WHO DON'T LIKE CHRISTIANITY.

Η ΒΙΒΛΟΣ, ΟΙ ΠΟΛΛΕΣ ΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ CHERRY PICKING

Στον χώρο του λεγόμενου βιβλικού χριστιανισμού (το ευαγγελικό φονταμενταλιστικό τμήμα του Προτεσταντισμού) υπάρχουν χιλιάδες διαιρέσεις και πολλές διαφορετικές και αλληλοαναιρούμενες θεολογίες πάνω στη μία Αγία Γραφή.

Όλοι (και οι φονταμενταλιστές) κάνουν cherry picking. Επιλέγουν από την Βίβλο τι τους αρέσει και θέλουν να ακολουθήσουν και ταυτόχρονα απορρίπτουν σιωπηλά ή με την ερμηνεία τους, όλα τα υπόλοιπα που δεν τους αρέσουν. Δεν το κάνουν μόνο στον φιλελεύθερο ή προοδευτικό χριστιανισμό, ΟΛΟΙ ΤΟ ΚΑΝΟΥΝ (και οι φονταμενταλιστές). Η διαφορά είναι ότι οι φιλελεύθεροι ή προοδευτικοί χριστιανοί είναι ειλικρινείς και παραδέχονται ότι το κάνουν. Ενώ οι ευαγγελικοί φονταμενταλιστές το αρνούνται ότι το κάνουν και ισχυρίζονται ότι η δική τους ανάγνωση της Βίβλου είναι η μόνη σωστή και η πιο "βιβλική"! Βέβαια το ίδιο υποστηρίζουν και όλες οι άλλες χιλιάδες διαιρέσεις του "βιβλικού" χριστιανισμού!

Πρέπει να δούμε ότι ο Ιησούς και ο Παύλος ήταν προοδευτικοί θεολογικά Ιουδαίοι κατά την εποχή τους. Απέρριπταν τον ιουδαϊκό φονταμενταλισμό. Με την ερμηνεία που έκαναν απέρριψαν το μεγαλύτερο τμήμα του νόμου της Παλαιάς Διαθήκης και πρόβαλαν μια προοδευτική κατανόηση για την χάρη και το έλεος χωρίς το πλήθος των ιουδαϊκών διατάξεων του νόμου της Βίβλου. Αυτό θύμωνε τους Ιουδαίους θρησκευτικούς ηγέτες!

Για αυτό οι φονταμενταλιστικές εκκλησίες ενώ δέχονται όλη την Βίβλο θεωρητικά, απορρίπτουν το μεγαλύτερο τμήμα της, όπως την περιτομή, τις θυσίες, τα καθαρά -ακάθαρτα το Σάββατο και τις γιορτές (εκτός κάποιων χριστιανικών εκκλησιών που τα τηρούν), την θανατική ποινή για πλήθος παραβάσεων του θείου νόμου κλπ. Αν δεν ήταν προοδευτικοί ο Ιησούς και ο

Παύλος, οι χριστιανοί θα έπρεπε να τηρούν και όλες αυτές τις διατάξεις που στη Βίβλο λέει ότι είναι αιώνιες διατάξεις και υποχρεωτικές στην τήρησή τους! Ας αφήσουμε τις θεολογικές διαμάχες χωρίς νόημα και την αλαζονεία ότι μόνο η δική μας ερμηνεία είναι η "βιβλική" κι ας επιλέξουμε την αγάπη στον πλησίον και την αγάπη στον Θεό ως την ουσία της πίστewς.

Ας αφήσουμε τους δογματισμούς και την τιμωρητική χρήση της Γραφής για να "τιθασεύσουμε" άλλους που έχουν άλλη κατανόηση από την δική μας, κι ας μιμηθούμε τον Ιησού που είπε "μάθετε τι θα πει έλεος θέλω και όχι θυσία".

Ας είμαστε γεμάτοι ευσπλαχνία και αποδοχή στους χριστιανούς που αλλάζουν κατανόηση από αυτό που είχαν πιστέψει ή διδαχθεί από τις εκκλησίες τους και προχωράνε σε μια άλλη θεολογική ή πνευματική κατανόηση της Βίβλου και της ζωής.

Αν ενδιαφερόμαστε για την αλήθεια, δεν έχουμε τίποτε να φοβηθούμε από την αναζήτηση και έρευνα της αλήθειας ή από την αμφισβήτηση ή και απόρριψη παλαιών πεποιθήσεών μας.

Ο φόβος των θρησκευτικών συστημάτων να χάσουν τον έλεγχο στις ζωές των πιστών, οδηγεί στην δαιμονοποίηση της αμφισβήτησης και αλλαγής πεποιθήσεων.

Όταν ωριμαζουμε μπορεί να αλλάξουμε απόψεις, όταν μάθουμε περισσότερα στοιχεία ή πληροφορίες για πεποιθήσεις που είχαμε αποκτήσει πριν πολλά χρόνια.

Ας εγκαταλείψουμε τις αλαζονικές θέσεις για την Βίβλο και την κατανόησή της που υποστηρίζονται στον ευαγγελικό φονταμενταλισμό.

"Αγαπητοί μου, ας αγαπάμε ο ένας τον άλλο, γιατί η αγάπη προέρχεται από το Θεό. Όποιος αγαπάει, δείχνει ότι έχει αναγεννηθεί από το Θεό και ότι γνωρίζει το Θεό" (Α ΙΩΑΝΝΟΥ 4:7).

Μανώλης Καλομοίρης

ΑΥΤΟ ΠΙΣΤΕΥΩ - MARK SANDLIN

Πιστεύω ότι συχνά οι ερωτήσεις είναι πιο χρήσιμες στην πνευματική ανάπτυξη παρά οι απαντήσεις. Πιστεύω ότι η πληρέστερη έκφραση του Θεού είναι στο πώς ζούμε και βιώνουμε τη ζωή και πώς συμπεριφερόμαστε στους άλλους - ιδιαίτερα τους περιθωριοποιημένους και υποφέροντες.

Πιστεύω ότι ο «Θεός» είναι γνωστός με πολλά ονόματα.

Καμία θρησκεία δεν έχει αποκλειστικά δικαιώματα για την ονομασία του Θεού.

Οι ανθρωπίνι περιορισμοί μας εμποδίζουν να γνωρίσουμε την πληρότητα του Θεού.

Μπορούμε, ωστόσο, να δούμε τα αποτελέσματα της ανθρωπότητας που εκφράζει τον Θεό:

Αγάπη, ειρήνη, ελπίδα, συγχώρεση, χάρη, περιεκτικότητα, δικαιοσύνη, ισότητα.

Το "Θεός" δεν είναι όνομα, αλλά μια ταμπέλα που δείχνει αυτό που δεν καταλαβαίνουμε και δεν μπορούμε να κατανοήσουμε πλήρως.

Ο Θεός μας περιβάλλει, είναι μέσα μας, είναι σε όλους τους άλλους και μας συνδέει με όλους.

Κάτι από τον Θεό είναι μέσα σε όλα τα πράγματα και είναι όλα τα πράγματα.

Πιστεύω ότι η ζωή και οι διδασκαλίες του Ιησού μας δείχνουν πώς να εκφράζουμε τον Θεό στη ζωή μας.

Για μένα, οι διδασκαλίες του Ιησού είναι οι πιο διδακτικές για το πώς να εκφράσω τον Θεό.

Άλλοι πνευματικοί δάσκαλοι έχουν επίσης διδάξει για αυτό το πράγμα που ονομάζουμε Θεό.

Είναι ωφέλιμο να διδασκόμαστε και από αυτούς.

Στον Ιησού, βλέπουμε πώς μοιάζει μια ζωή που βιώθηκε εκφράζοντας τον Θεό.

Ένα βασικό μέρος της έκφρασης της αγάπης του Θεού είναι η αντιμετώπιση της κατάχρησης εξουσίας και την εξάρθρωση των συστημάτων που το επιτρέπουν και το ενθαρρύνουν.

Κάτι τέτοιο στοίχισε στον Ιησού τη ζωή του και μας έδειξε πόσο μακριά θα φτάσει η αγάπη για τη δικαιοσύνη - δείχνει επίσης πόσο μακριά θα φτάσουν οι εξουσίες για να το σταματήσουν.

Πιστεύω ότι βιώνουμε την κίνηση του Θεού σε καθημερινή βάση σε όλη τη Δημιουργία.

Μερικοί άνθρωποι αποκαλούν αυτή την κίνηση «Άγιο Πνεύμα».

Είναι δεδομένο να κάνει το δικό του και πρέπει να το λαβαίνουμε σοβαρά υπόψη.

Πιστεύω ότι η πίστη από μόνη της δεν αρκεί.

Η πίστη δεν έχει νόημα χωρίς δράση.

Η πίστη χωρίς δράση δείχνει έλλειψη αφοσίωσης στην πίστη.

Το πώς αυτή η δράση ωφελεί όλη τη Δημιουργία είναι η πιο σίγουρη ένδειξη της εγκυρότητας και της αξίας της.

Πιστεύω ότι η θεολογική σου άποψη πρέπει να αλλάζει συνεχώς.

Αν δεν είναι, δεν την παίρνετε αρκετά σοβαρά.

Τα Σύμβολα Πίστεως και τα δόγματα προδίδουν αυτήν την πραγματικότητα όταν θεωρούνται δεδομένα χωρίς εξέταση.

Η πίστη πρέπει να πληροφορείται από τα ιερά κείμενα, πνευματικούς οδηγούς και την εμπειρία της ζωής.

Αυτή η εμπειρία της ζωής περιλαμβάνει την επιστήμη, την τέχνη, την φύση και τις σχέσεις.

Πιστεύω ότι ο Θεός είναι αγάπη.

Αν κάτι δεν είναι γεμάτο αγάπη, δεν προέρχεται από ένα μέρος αγάπης, δεν προωθεί την αγάπη, δεν είναι από τον Θεό.

Πιστεύω ότι όλες οι "Δηλώσεις Πίστης" πρέπει να είναι συνεχώς κάτω από αναθεώρηση. Αυτό πιστεύω.

Μετάφραση από Μανώλη Καλομοίρη κατόπιν αδείας του κειμένου THIS I BELIEVE - Αιδ. Dr. Mark Sandlin (2024) που δημοσιεύτηκε στην σελίδα του στο Facebook.

Ο Αιδ. Mark Sandlin είναι χειροτονημένος ποιμένας στην Presbyterian Church (USA) από τον Νότο. Υπηρετεί ως ποιμένας στην Presbyterian Church of the Covenant. Επίσης ο Mark υπηρετεί ως Προεδρος και Διευθυντής στην ιστοσελίδα ProgressiveChristianity.org. Είναι ο συνιδρυτής της ιστοσελίδας TheChristianLeft.org. Ακολουθήστε τον Mark στο Facebook και στο X (Twitter) @marksandlin.

ΠΕΝΤΕ ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ (ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ) -JOSH SCOTT

Το να πούμε ότι η Αγία Γραφή είναι σημαντική για τους Χριστιανούς είναι μια τεράστια υποτίμηση. Ο αείμνηστος Marcus Borg έγραψε σωστά ότι:

«Η σύγκρουση σχετικά με το πώς να βλέπουμε και να διαβάζουμε την Αγία Γραφή είναι το μεγαλύτερο ζήτημα που διχάζει τους Χριστιανούς σήμερα».

Αυτή η σύγκρουση - σχετικά με το τι είναι η Αγία Γραφή, πώς πρέπει να ερμηνεύεται και πώς (ή αν) πρέπει να επηρεάζει την καθημερινή μας ζωή - έχει γίνει σημείο ανάφλεξης για έντονες συζητήσεις στο διαδίκτυο, εντός οικογενειών και σε όλες τις θρησκευτικές κοινότητες.

Αλλά τι γίνεται αν ορισμένες από τις υποθέσεις και τις προσδοκίες μας για την Αγία Γραφή βασίζονται σε παρανοήσεις; Και τι γίνεται αν αυτές οι παρανοήσεις, ως αποτέλεσμα, μας εμποδίζουν να εκτιμήσουμε και να ασχοληθούμε με την Αγία Γραφή με τους πιο χρήσιμους και μεταμορφωτικούς τρόπους;

Παρακάτω είναι μερικές από τις πιο συνηθισμένες παρανοήσεις που συναντώ - και εναλλακτικές προοπτικές που θα μπορούσαν να μας βοηθήσουν να δούμε και να προσεγγίσουμε την Αγία Γραφή διαφορετικά. Αυτή η λίστα δεν είναι εξαντλητική, αλλά αντικατοπτρίζει μερικές από τις πιο συνηθισμένες βιβλικές παρανοήσεις που ακούω τακτικά.

Παρανόηση #1: Κάτι που είναι «βιβλικό» ισοδυναμεί αυτόματα με «καλό».

Εναλλακτική: Δεν είναι όλα στη Βίβλο καλά — και αυτό είναι εντάξει.

Πολλά πράγματα είναι «βιβλικά», που σημαίνει ότι μπορούν να βρεθούν στη Βίβλο — αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι είναι καλά ή άξια μίμησης. Η Βίβλος περιλαμβάνει όμορφες και ζωογόνες διδασκαλίες: εντολές για αγάπη, για μοίρασμα, για επιδίωξη δικαιοσύνης και ειρήνης, ώστε όλοι να έχουν ό,τι χρειάζονται. Αλλά περιέχει επίσης εντολές για διάπραξη γενοκτονίας, υποστήριξη της δουλείας και προσπάθειες φήμωσης των γυναικών. Το μόνο πράγμα που είναι σαφές για τη Βίβλο είναι ότι η Βίβλος δεν είναι σαφής.

Είναι μια σύνθετη βιβλιοθήκη κειμένων για τα οποία δεν είμαστε υποχρεωμένοι να καταλήξουμε στα ίδια συμπεράσματα με τους πνευματικούς μας προγόνους. Στην πραγματικότητα, η Βίβλος τους δείχνει να αλλάζουν γνώμη όταν αντιμετωπίζουν νέες εμπειρίες ή βαθύτερες γνώσεις για τον Θεό και την ανθρωπότητα. Είμαστε προσκεκλημένοι να κάνουμε το ίδιο.

Βλέποντας τη Βίβλο με αυτόν τον τρόπο, μας επιτρέπει να αξιολογούμε κάθε κείμενο με βάση τη συμβολή του: Μήπως μας ωθεί εμάς και τον κόσμο προς περισσότερη αγάπη, δικαιοσύνη και συμπόνια; Ή μήπως αντανακλά μια ιδέα που πρέπει να αφήσουμε στο παρελθόν;

Λανθασμένη αντίληψη #2: Μπορούμε απλώς να πούμε στους ανθρώπους «τι λέει η Βίβλος».

Εναλλακτική: Τη στιγμή που ερμηνεύουμε τη Βίβλο, μπαίνουμε στη συζήτηση.

Αυτή η λανθασμένη αντίληψη υποθέτει ότι μπορούμε να προσεγγίσουμε τη Γραφή με καθαρή αντικειμενικότητα - ότι «η Βίβλος λέει αυτό που εννοεί και εννοεί αυτό που λέει». Αλλά να η αλήθεια:

Η Βίβλος δεν λέει τίποτα. Η Βίβλος διαβάζεται. Εμείς την κάνουμε να λέει.

Με άλλα λόγια, τη στιγμή που προχωράμε από την ανάγνωση ενός αποσπάσματος στην εξήγησή του, βρισκόμαστε σταθερά στη σφαίρα της ερμηνείας - και η ερμηνεία δεν είναι ποτέ αντικειμενική. Διαμορφώνεται από τις εμπειρίες, τις υποθέσεις, τον πολιτισμό και το θεολογικό μας υπόβαθρο - αυτά που έχουμε διδαχθεί.

Μια πιο ειλικρινής και χρήσιμη προσέγγιση θα μπορούσε να είναι να πούμε: «Αυτή είναι η κατανόησή/ερμηνεία μου για αυτό το κείμενο...»

Λανθασμένη αντίληψη #3: Η Βίβλος μιλάει με μία φωνή.

Εναλλακτική: Η Βίβλος είναι μια συζήτηση, όχι ένας μονόλογος.

Ο τεχνικός όρος για την ιδέα της «μίας φωνής» είναι η ομοφωνία. Συχνά συνδέεται με πεποιθήσεις για το αλάθητο της Βίβλου — το οποίο δεν υποστηρίζει η Βίβλος για τον εαυτό της.

Η Βίβλος είναι μια βιβλιοθήκη κειμένων, γραμμένων από πολλούς συγγραφείς κατά τη διάρκεια πολλών αιώνων, διαμορφωμένων από ποικίλα πλαίσια και εμπειρίες. Αυτές οι φωνές συχνά διαφωνούν και μας δείχνουν μια πορεία μάθησης, πάλης και ανάπτυξης.

Αυτό που συχνά ονομάζουμε αντίφαση είναι πρόβλημα μόνο αν περιμένουμε η Βίβλος να λέει το ίδιο πράγμα από την αρχή μέχρι το τέλος. Όταν αφήσουμε πίσω μας αυτή την προσδοκία, μπορούμε να αρχίσουμε να βλέπουμε τη Βίβλο ως διάλογο — μια πολυεπίπεδη συζήτηση μεταξύ των πνευματικών μας προγόνων, στην οποία καλούμαστε να συμμετάσχουμε σήμερα.

Μια εναλλακτική προσέγγιση είναι να δούμε τη Βίβλο ως μια ποικιλόμορφη, δυναμική παράδοση, μια παράδοση που αποτελεί πρότυπο για την ίδια την ανάπτυξη και την ένταση που βιώνουμε σήμερα.

Λανθασμένη αντίληψη #4: Η Βίβλος γράφτηκε προς εμάς και για εμάς σήμερα.

Εναλλακτική: Η Βίβλος μπορεί να είναι χρήσιμη για εμάς, αλλά δεν γράφτηκε προς εμάς.

Η Βίβλος είναι απίστευτα σημαντική για μένα. Έχω αφιερώσει τη ζωή μου στη μάθηση, τη μελέτη και τη διδασκαλία της. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι γράφτηκε προς εμένα ή για μένα.

Η Βίβλος είναι, κυριολεκτικά, η αλληλογραφία κάποιου άλλου.

Συντάχθηκε από ανθρώπους σε συγκεκριμένα πλαίσια, για άλλους ανθρώπους σε συγκεκριμένα πλαίσια. Και ενώ δεν γράφτηκε προς εμάς, αυτό δεν την καθιστά άσχετη για εμάς.

Όταν ξεκινάμε κατανοώντας τα πλαίσια που διαμόρφωσαν το κείμενο - τις ιστορικές, πολιτιστικές και κοινωνικές πραγματικότητες - είμαστε πολύ πιο εξοπλισμένοι για να εφαρμόσουμε τη σοφία του με ουσιαστικούς και υπεύθυνους τρόπους σήμερα. (Τουλάχιστον, ορισμένα μέρη του. Δείτε παρακάτω.)

Λανθασμένη αντίληψη #5: Όλα τα βιβλικά κείμενα έχουν το ίδιο βάρος.

Εναλλακτική: Δεν είναι κάθε απόσπασμα εξίσου χρήσιμο, όμορφο ή δεσμευτικό.

Παίρνουμε ήδη αυτές τις αποφάσεις όλη την ώρα. Υπάρχουν μέρη της Βίβλου που βρίσκουμε λιγότερο συναρπαστικά ή σχετικά και δεν ασχολούμαστε πολύ με αυτά - αν ασχολούμαστε καθόλου. Αυτό δεν είναι τεμπελιά ή απιστία. Αυτό σημαίνει χρήση διάκρισης και σοφίας.

Σκεφτείτε τη Βίβλο σαν μια βιβλιοθήκη. Όταν μπαίνετε σε μια βιβλιοθήκη, δεν υποθέτετε ότι κάθε βιβλίο είναι εξίσου επίκαιρο, σχετικό ή αντανakλά τις καλύτερες πληροφορίες που έχουμε. Μερικά βιβλία είναι εκεί επειδή ήταν σημαντικά σε κάποιο σημείο, ακόμα κι αν δεν μιλούν για την τρέχουσα στιγμή μας, σήμερα.

Αν δίνουμε σε κάθε κείμενο ίση βαρύτητα, κάποια θα μας οδηγούσαν σε αδικία και κακία σήμερα. Για παράδειγμα:

Δίνω μεγαλύτερη βαρύτητα στην διακήρυξη του Παύλου στην Επιστολή προς Γαλάτες 3 ότι εν Χριστώ οι ιεραρχίες που μας χωρίζουν καθίστανται ανίσχυρες - δεν υπάρχει πλέον άνδρας ή γυναίκα, για παράδειγμα - από ό,τι στην εντολή του ΨευδοΠαύλου να σιωπούν οι γυναίκες στην εκκλησία.

Το ένα είναι ένα μέλλον που δεν έχουμε ακόμη αγκαλιάσει πλήρως. Το άλλο αντανakλά ένα κουρασμένο, άδικο μοτίβο που προσπαθούμε ακόμα να αφήσουμε πίσω μας.

Μια εναλλακτική λύση είναι να είμαστε ειλικρινείς σχετικά με το ποια κείμενα αντιμετωπίζουμε ως κανονιστικά - και γιατί.

Αυτές είναι μόνο πέντε από τις πιο συνηθισμένες παρανοήσεις που συναντώ σε συζητήσεις σχετικά με την Αγία Γραφή. Υπάρχουν πολλές ακόμη.

Ποιες υποθέσεις ή ιδέες για την Αγία Γραφή χρειάστηκε να ξεμάθετε;

Ποιες εναλλακτικές οπτικές σας έχουν βοηθήσει να προσεγγίσετε καλύτερα την Αγία Γραφή;

Ο Josh Scott είναι ο κύριος Πάστορας στην εκκλησία Gracepointe στο Nashville, ΗΠΑ και συγγραφέας.

Πηγή: <https://www.joshscott.online/p/five-misconceptions-about-the-bible-08c>

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ; ΕΝΑΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΕΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΔΟΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΤΟΥΣ -MARK SANDLIN

Πολλοί από εμάς δεν αναζητήσαμε τον προοδευτικό Χριστιανισμό. Απλώς βρεθήκαμε να στεκόμαστε στα ερείπια μιας πίστης που σταμάτησε να έχει νόημα.

Μερικοί από εμάς ξεπεράσαμε τη θρησκεία που βασίζεται στον φόβο, ενώ άλλοι εκδιώχθηκαν. Κάποιοι έμειναν όσο μπορούσαμε μέχρι που η ειλικρίνεια μας απαίτησε να φύγουμε.

Όπου κι αν βρίσκεστε σε αυτό το ταξίδι, αν ψάχνετε για κάτι πραγματικό, ευρύχωρο και ριζωμένο στην Αγάπη παρά στον φόβο, τότε αξίζετε μια σαφή εικόνα για το τι είναι ο προοδευτικός Χριστιανισμός - όχι τα στερεότυπα, όχι οι τίτλοι, μόνο η ουσία του.

Ορίστε ο σύντομος οδηγός μου για μερικές από τις κεντρικές του πεποιθήσεις.

1. Πιστεύουμε ότι ο Θεός είναι Αγάπη, όχι ένας μακρινός αξιολογητής.

Πολλοί από εμάς μεγαλώσαμε με έναν Θεό που πάντα ένιωθε ελαφρώς απογοητευμένος από εμάς, έναν Θεό με ένα σημειωματάριο και με υπό όρους στοργή. Ο Προοδευτικός Χριστιανισμός ξεκινά αλλού - με την πεποίθηση ότι ο Θεός είναι Αγάπη.

Όχι μια απαλή, συναισθηματική αγάπη, αλλά μια πύρινη, θεραπευτική, που εκζητά δικαιοσύνη Αγάπη. Το είδος που γέρνει όταν ο κόσμος καταρρέει.

Οι περισσότεροι από εμάς δεν εγκαταλείψαμε τον Χριστιανισμό επειδή σταματήσαμε να πιστεύουμε. Φύγαμε επειδή η εκδοχή που μας δόθηκε δεν έμοιαζε πλέον με την Αγάπη.

2. Ο Ιησούς μας δείχνει πώς μοιάζει η Αγάπη σε ανθρώπινη μορφή.

Ο Ιησούς έχει βαθιά σημασία εδώ, όχι επειδή κάνει πνευματικές εξαιρέσεις, αλλά επειδή έζησε μια ζωή που αποκαλύπτει ποιος είναι ο Θεός.

Άγγιξε ανθρώπους που κανείς άλλος δεν θα άγγιζε. Αντιμετώπισε συστήματα που άλλοι φοβόντουσαν.

Είπε την αλήθεια ακόμα και όταν αυτό του κόστισε. Και τα έκανε όλα αυτά ως ένα πλήρως ανθρώπινο άτομο - κουρασμένο, πεινασμένο, θλιμμένο και αισιόδοξο.

Οι προοδευτικοί Χριστιανοί ακολουθούν τον Ιησού όχι για να νιώσουν ανώτεροι, αλλά επειδή ο τρόπος του να είναι άνθρωπος οδηγεί στην ολότητα.

3. Η Βίβλος είναι μια ζωντανή συζήτηση και είμαστε προσκεκλημένοι σε αυτήν.

Μια θλίψη που κουβαλούν πολλοί άνθρωποι αφού εγκαταλείψουν την άκαμπτη θρησκεία είναι η απώλεια της Βίβλου που κάποτε αγαπούσαμε. Μας δίδαξαν να τη διαβάζουμε σαν να έπεσε από τον ουρανό, γυαλισμένη και τέλεια.

Ο προοδευτικός Χριστιανισμός βλέπει τις Γραφές ως μια ιερή βιβλιοθήκη γεμάτη ανθρώπους που κάνουν το καλύτερο δυνατό για να βρουν τον Θεό και να κατανοήσουν τη ζωή στον κόσμο που πραγματικά κατοικούσαν. Αμφισβητούν, διαφωνούν, αντιφάσκουν, και αυτό, παραδόξως, είναι μέρος της ομορφιάς του. Δεν προσποιούμαστε ότι κάθε εδάφιο έχει το ίδιο βάρος. Κάνουμε ειλικρινείς ερωτήσεις: Οδηγεί αυτό το απόσπασμα στη συμπόνια; Στην απελευθέρωση; Στη δικαιοσύνη; Στην αγάπη;

Αν όχι, τότε παλεύουμε με αυτό, εμπιστευόμενοι ότι ο Θεός μπορεί να χειριστεί τις ερωτήσεις μας πολύ καλύτερα από τη σιωπή μας.

4. Η σωτηρία έχει να κάνει με το να γίνουμε ολοκληρωμένοι, όχι να ξεφύγουμε από τη γη.

Πολλοί από εμάς διδάχτηκαν ότι η σωτηρία αφορούσε κυρίως το πού θα πηγαίναμε μετά θάνατον. Ο προοδευτικός Χριστιανισμός ενδιαφέρεται περισσότερο για το πώς ζούμε τώρα.

Η βιβλική λέξη που μεταφράζεται «σωσμένος» μπορεί επίσης να σημαίνει θεραπευμένος και ολοκληρωμένος. Κατανοούμενη με αυτόν τον τρόπο, η σωτηρία γίνεται κάτι που ασκείται στην κοινότητα και όχι κερδίζεται με την πίστη.

Εμφανίζεται στη φροντίδα των πληγών μας και των πληγών του άλλου, στην αποδόμηση επιβλαβών συστημάτων και στο να μαθαίνουμε να ζούμε σαν ο κόσμος να έχει πραγματικά σημασία για τον Θεό.

Η πίστη δεν έχει να κάνει με το να ξεφύγουμε από αυτή τη ζωή. Πρόκειται για το να τη μεταμορφώσουμε.

5. Όσοι ωθούνται στο περιθώριο διδάσκουν στους υπόλοιπους από εμάς ποιος είναι ο Θεός.

Ο Προοδευτικός Χριστιανισμός δεν αντιμετωπίζει τη δικαιοσύνη ως προαιρετική υπόθεση. Είναι το πρίσμα μέσα από το οποίο κατανοούμε την πίστη.

Αν αυτοί που έχουν πληγεί περισσότερο από τη θρησκεία ή την κοινωνία δεν ευδοκίμουν, η πίστη μας δεν ευδοκίμει.

Οι άνθρωποι που έχουν αποκλειστεί εδώ και καιρό (ΛΟΑΤΚΙ+ παιδιά, άτομα με αναπηρία, κοινότητες εγχρώμων, μετανάστες, γυναίκες που έχουν κουραστεί να φιμώνονται) δεν είναι περιθωριοποιημένοι άνθρωποι που απλώς τους ανεχόμαστε. Είναι θεολόγοι της δικής τους εμπειρίας. Η σοφία τους αναδιαμορφώνει την κατανόησή μας για τον Θεό.

Όπου εμφανίζεται η Αγάπη ανάμεσα σε αυτούς που είναι αποκλεισμένοι, εκεί περιμένουμε να συναντήσουμε το Θεό.

6. Άλλες θρησκείες έχουν επίσης σοφία και αυτό δεν απειλεί την πίστη μας.

Πολλοί από εμάς μεγαλώσαμε φοβούμενοι τις άλλες θρησκείες. Ο Προοδευτικός Χριστιανισμός υιοθετεί διαφορετική στάση.

Πιστεύουμε ότι ο Θεός είναι μεγαλύτερος από τα σύνορά μας, μεγαλύτερος από τη γλώσσα μας, μεγαλύτερος από τη βεβαιότητά μας. Ο ίδιος ο Ιησούς υπέδειξε τους περιθωριοποιημένους (π.χ. Σαμαρείτες, ξένους, ανθρώπους άλλων παραδόσεων) για να διδάξει στους οπαδούς του πώς μοιάζει η πίστη. Αν μπορούσε να μάθει από αυτούς, σίγουρα μπορούμε κι εμείς.

Η περιέργεια για άλλες θρησκείες δεν είναι απιστία. Είναι ένα σημάδι ότι η πίστη μας είναι ακόμα ζωντανή.

Μια τελευταία λέξη για τους κουρασμένους, τους αισιόδοξους και όσα άτομα είναι στη διαδικασία της αναδόμησης της πίστης τους

Ο προοδευτικός Χριστιανισμός δεν είναι μια τέλεια παράδοση. Δεν χρειάζεται να είναι. Απλώς προσπαθεί να πει την αλήθεια - για το ποιος είναι ο Θεός, ποιο είμαστε και τι ζητά η Αγάπη από εμάς.

Αν η πίστη σας έχει επιδεινωθεί ή έχει διαλυθεί εντελώς, υπάρχει χώρος εδώ. Χώρος για ερωτήσεις, ειλικρίνεια, θλίψη, θαυμασμό και, πάνω απ' όλα, χώρος για εσάς.

Επειδή ο προοδευτικός Χριστιανισμός δεν έχει να κάνει με το να έχεις όλες τις σωστές πεποιθήσεις. Έχει να κάνει με το να εμφανιστείς, να επιλέξεις την Αγάπη και να συμμετάσχεις στο συνεχιζόμενο έργο του να κάνουμε τον κόσμο (και τον εαυτό μας) λίγο πιο ολοκληρωμένο.

Μεταφραση: <https://goodfaithmedia.org/what-do-progressive-christians-believe-a-field-guide-for-the-curious-and-the-rebuilding>

Ο Mark Sandlin είναι κληρικός στην Presbyterian Church (USA) που υπηρετεί στην Presbyterian Church of the Covenant στο Greensboro, North Carolina.

Είναι ο Πρόεδρος και ο Εκτελεστικός ΣυνΔιευθυντής του ιστότοπου ProgressiveChristianity.org.

ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΤΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ ΣΤΟΝ ΘΕΟ: ΑΓΚΑΛΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΔΙΑΘΡΗΣΚΕΙΑΚΗ ΣΟΦΙΑ

Του CALEB LINES

Στο Κέντρο Προοδευτικού Χριστιανισμού διατυπώνουμε πέντε βασικές αξίες που ορίζουν θετικά τι πιστεύουν οι προοδευτικοί Χριστιανοί — όχι ως όρια που αποκλείουν, αλλά ως οδοδείκτες που δείχνουν προς έναν γενναιόδωρο, πιστό και ειλικρινή τρόπο να ζει κανείς την χριστιανική παράδοση. Στη συνεχιζόμενη

συνεργασία μας με το Good Faith Media εξετάζουμε καθεμία από αυτές τις αξίες σε μεγαλύτερο βάθος. Ξεκινάμε με την πρώτη και ίσως πιο θεμελιώδη.

Η πρώτη βασική μας αξία λέει: «Όταν αποκαλούμε τον εαυτό μας προοδευτικούς Χριστιανούς, εννοούμε ότι είμαστε Χριστιανοί που πιστεύουμε πως ακολουθώντας τον δρόμο και τις διδασκαλίες του Ιησού μπορούμε να βιώσουμε την ιερότητα, την πληρότητα και την ενότητα όλης της ζωής, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα ότι το Πνεύμα ενεργεί ευεργετικά μέσα σε πολλές θρησκευτικές παραδόσεις.»

Με άλλα λόγια, οι προοδευτικοί Χριστιανοί βρίσκουν βαθύ νόημα στις διδασκαλίες του Ιησού και τις χρησιμοποιούν ως τον κύριο φακό μέσα από τον οποίο κατανοούν τον κόσμο. Ο Ιησούς είναι το μονοπάτι που επιλέξαμε να ακολουθήσουμε προς το Θείο. Τα λόγια του, η ζωή του και ο τρόπος του διαμορφώνουν την ηθική μας, την πνευματικότητά μας και την ελπίδα μας. Ταυτόχρονα, αντιστεκόμαστε στην αλαζονεία του ισχυρισμού ότι ο δικός μας δρόμος είναι ο μόνος έγκυρος. Επιβεβαιώνουμε ότι, ενώ ο Χριστιανισμός είναι ο δικός μας δρόμος, δεν είναι ο μοναδικός.

Ο Θεός ποτέ δεν περιορίστηκε σε μία μόνο θρησκευτική παράδοση. Υπάρχουν πολλά μονοπάτια που οδηγούν προς τον Θεό, ακόμη κι αν δεν είναι αυτά που εμείς οι ίδιοι βαδίζουμε.

Αυτή η οπτική δεν είναι μια σύγχρονη παραχώρηση στον πλουραλισμό· έχει βαθιές ρίζες στην ίδια την ιστορία του Ιησού. Οι Χριστιανοί του 21ου αιώνα στις Ηνωμένες Πολιτείες συχνά ξεχνούν ότι ο Ιησούς ήταν Εβραίος. Δεν επιδίωξε να ιδρύσει μια νέα θρησκεία.

Αντίθετα, ήταν ένας θρησκευτικός μεταρρυθμιστής, που καλούσε τη δική του παράδοση να επιστρέψει σε αυτό που θεωρούσε ως την πιο αυθεντική και ζωοποιό έκφρασή της. Ο Ιησούς αφιέρωσε τον χρόνο του στο να κηρύττει και να ενσαρκώνει τη βασιλεία — τη βασιλεία του Θεού που εισβάλλει στον κόσμο.

Ωστόσο, μέσα σε μία γενιά από την επίγεια ζωή του, οι ακόλουθοί του μετέφεραν την προσοχή τους από τη θρησκεία του Ιησού σε μια θρησκεία για τον Ιησού. Ο Χριστιανισμός προέκυψε, εν μέρει, από αυτή τη μεταμόρφωση. Το απλό γεγονός ότι ο Ιησούς ασκούσε μια διαφορετική θρησκεία από εμάς που τώρα ισχυριζόμαστε ότι τον ακολουθούμε, θα έπρεπε να καλλιεργεί ταπεινότητα και να πυροδοτεί διαθρησκειακή περιέργεια. Αν ο Ιησούς μπορούσε να μιλά για τον Θεό μέσα από τη δική του παράδοση, ενώ τιμούσε το έργο του Θεού πέρα από αυτήν, τότε σίγουρα και οι ακόλουθοί του μπορούν να κάνουν το ίδιο.

Πράγματι, ο Ιησούς συχνά έκανε τους «ξένους» και τους θρησκευτικά «άλλους» ήρωες των ιστοριών του. Ο Καλός Σαμαρείτης στο Ευαγγέλιο του Λουκά είναι ένα εντυπωσιακό παράδειγμα. Αυτός που ενσαρκώνει την αγάπη προς τον πλησίον δεν είναι ο θρησκευτικός «εκ των έσω», αλλά ο ξένος — ο θεολογικός αντίπαλος.

Είναι λοιπόν βαθιά ειρωνικό ότι ο χριστιανικός φονταμενταλισμός τόσο συχνά επιμένει στον αποκλεισμό, όταν ο ίδιος ο Ιησούς τον υπονόμει σταθερά. Ο ισχυρισμός ότι άνθρωποι που ζουν σε αυτόν τον τόπο, σε αυτήν ακριβώς τη στιγμή της ιστορίας, έχουν κατά κάποιον τρόπο μονοπωλήσει τη θεία αλήθεια, δεν είναι μόνο απίθανος· είναι πνευματικά φτωχός. Μια τέτοια βεβαιότητα μάς στερεί τον πλούτο που προκύπτει από τη συνάντηση με τον Θεό μέσα από άλλες παραδόσεις.

Η δική μου πίστη έχει διαμορφωθεί βαθιά από σοφία πέρα από τον Χριστιανισμό. Ο Ταοϊσμός, για παράδειγμα, με βοήθησε να εγκαταλείψω την εικόνα του

«γέρου στον ουρανό» που μεγάλο μέρος του Χριστιανισμού έχει κληροδοτήσει. Αντί γι' αυτό, άρχισα να κατανοώ τον Θεό ως μια ιερή, κοσμική πραγματικότητα που συνδέει όλα τα ζωντανά όντα — μια παρουσία που γίνεται αντιληπτή όταν μαθαίνουμε να κινούμαστε με, και όχι ενάντια, στη ροή της ζωής.

Ο Βουδισμός μου δίδαξε πόσο μεγάλο μέρος του πόνου μας είναι αυτοπροκαλούμενο, γεννημένο από τις προσκολλήσεις μας. Για μένα, αυτή η προσκόλληση συχνά εμφανίζεται ως το να κρατιέμαι από προσδοκίες για το πώς νομίζω ότι πρέπει να εξελιχθούν τα πράγματα.

Κάθε θρησκευτική παράδοση φέρει σοφία, επειδή ο Θεός είναι απλώς πολύ απέραντος για να περιοριστεί σε οποιοδήποτε σύστημα ή σύνολο δογμάτων. Ο Θεός των περισσότερων ανθρώπων, ειλικρινά, είναι υπερβολικά μικρός.

Αυτό που ανακάλυψα είναι ότι η μάθηση από άλλες παραδόσεις δεν αποδυνάμωσε την χριστιανική μου πίστη· την ξεκαθάρισε. Όσο περισσότερο εξερευνώ άλλα μονοπάτια, τόσο περισσότερο εκτιμώ την ομορφιά του δικού μου.

Η διαθρησκευτική ανοιχτότητα δεν απαιτεί να εγκαταλείψουμε τη χριστιανική μας ταυτότητα· μας προσκαλεί να την κατοικήσουμε πιο βαθιά και πιο ειλικρινά. Μας επιτρέπει επίσης να βρούμε κοινό έδαφος με ανθρώπους άλλων θρησκειών και με όσους δεν έχουν καμία, ώστε να μπορούμε να εργαστούμε μαζί για το κοινό καλό.

Για αυτόν τον λόγο, είμαι ευγνώμων για τις άλλες θρησκευτικές παραδόσεις. Διευρύνουν τη φαντασία μου, βαθαίνουν τη συμπόνια μου και με βοηθούν να ονειρεύομαι τον κόσμο που θα μπορούσε να γίνει πραγματικότητα όταν σταματήσουμε να τσακωνόμαστε για το ποιος «κατέχει» τον Θεό — και αρχίσουμε να πορευόμαστε, μαζί, προς την αγάπη.

ΠΗΓΗ: <https://goodfaithmedia.org/no-one-has-a-monopoly-on-god-embracing-interfaith-wisdom/>

ΣΥΝΔΕΘΕΙΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΜΑΣ!

1. Christianbook.gr χριστιανικά και άλλα βιβλία στοκ προσφορές
2. [Προοδευτικός Χριστιανισμός και Φιλελεύθερη Θεολογία](#)
3. [Ενωτικός Οικουμενισμός](#)
4. [Facebook Μανώλη Καλομοίρη](#)
5. [Ελευθερα σκεπτόμενοι για την θρησκεία και μια προοδευτική πνευματικότητα](#)
6. [Θρησκευτικά και Γενικά Βιβλία σε προσφορά](#)
7. [ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ](#)
8. [ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ](#)